

Roadmap 2026–2028

Update september 2026

2026

2027

2028

1. Inleiding

Deze roadmap beschrijft de koers van het Digital Competence Center voor Praktijkgericht Onderzoek (DCC-PO) voor de periode 2026 – 2028. Het DCC-PO is opgericht om de ondersteuning van praktijkgericht onderzoek binnen het hbo te professionaliseren vanuit een holistische en open benadering. Onderzoeksondersteuning wordt gezien als een samenhangend geheel van processen, expertise, infrastructuur en samenwerking, waarin alle betrokken spelers elkaar versterken.

De roadmap bouwt voort op de roadmap 2024 – 2026 en is geactualiseerd op basis van nieuwe landelijke ontwikkelingen, de veranderende behoeften van hogescholen en de vernieuwde uitvoeringsstructuur met expert-teams, projectgroepen en werkgroepen. Deze structuur maakt het mogelijk om onderzoeksondersteuning in de volle breedte te blijven ontwikkelen, te reageren op signalen uit het veld en om deliverables multidisciplinair en efficiënt te realiseren.

2. Strategische doelen

De onderzoeksomgeving waarin hogescholen opereren verandert snel. Digitalisering, data-intensief onderzoek, nieuwe eisen rond onderzoeksinformatie, strengere kaders rond privacy en ethiek, en de beweging naar Open Science vragen om een gezamenlijke en professionele aanpak. De strategische doelen van deze roadmap zijn hierop afgestemd.

Het DCC-PO richt zich in 2026 – 2028 op:

- Verder professionaliseren van onderzoeksondersteuning binnen hogescholen
- Versterken van de onderzoeksinfrastructuur, met aandacht voor interoperabiliteit, standaardisatie en kwaliteit
- Verdiepen van de samenwerking met nationale partners zoals OSNL, SURF en Publinova
- Verankeren van Open Science binnen beleid, cultuur en processen in het hbo
- Uniformeren van processen, tooling en standaarden tussen hogescholen
- Borgen van de governance, continuïteit en sectorbrede vertegenwoordiging

3. Geactualiseerde uitvoeringsstructuur (vanaf 2026)

Om de diversiteit en complexiteit van onderzoeksondersteuning beter te kunnen bedienen, wordt de werkwijze van het DCC-PO in 2026 geactualiseerd. De eerdere structuur met grote, vaste werkpakketten maakt plaats voor een flexibele uitvoering met expert-teams, project- en werkgroepen. Deze opzet maakt het mogelijk om inhoudelijke expertise beter te benutten, snel te reageren op nieuwe ontwikkelingen en deliverables efficiënter en multidisciplinair te realiseren.

Expert-teams – inhoudelijk fundament

Expert-teams worden gevormd rond thema's die relevant zijn voor het onderzoeksveld, zoals FAIR data, metadata, juridische vraagstukken, data science, AI, Open Science en didactiek. Ze signaleren trends, adviseren over nieuwe deliverables en voorzien de roadmap van inhoudelijke input. Binnen de expert-teams is ruimte voor verdieping, discussie en kennisdeling.

Elk expert-team wordt ondersteund door een facilitator die fungeert als primaire contactpersoon voor het dagelijks management en zorgt voor afstemming binnen het team. De expert-teams komen maandelijks bijeen om ontwikkelingen te bespreken, kennis uit te wisselen en voorstellen te formuleren voor nieuwe of aangepaste deliverables. Hun inzichten en aanbevelingen vormen een belangrijke bron voor de actualisering van de roadmap en worden actief meegenomen bij het bepalen van prioriteiten. Daarnaast is elk expert-team vertegenwoordigd in de Adviesraad, waardoor hun inhoudelijke signalen en behoeften direct worden meegenomen in de inhoudelijke koers van het DCC-PO.

Adviesraad en management

De Adviesraad, bestaande uit de facilitators van de expert-teams, vervult een inhoudelijke adviserende rol en levert input voor de roadmap. Het dagelijks management (operationeel manager en inhoudelijk coördinator) bewaakt de voortgang, coördineert de project- en werkgroepen en onderhoudt de sociale cohesie binnen de community.

Projectgroepen – resultaatgerichte samenwerking

Projectgroepen worden ingericht zodra een deliverable door de Adviesraad is goedgekeurd. Deze groepen zijn tijdelijk en werken binnen een projectplan aan een concreet product, zoals een handleiding, format, tool, training of beleidsvoorstel. De coördinatie ligt bij het dagelijks management dat zorgt voor planning, werkafspraken en voortgang.

Wergroepen – structurele en terugkerende taken

Wergroepen ondersteunen doorlopende activiteiten zoals trainingen, community-vorming, communicatie en websitebeheer. Zij vormen de stabiele basis van het DCC-PO en waarborgen continuïteit.

4. Onderwerpen projectgroepen

De projectgroepen richten zich op concrete deliverables die binnen één tot twee jaar worden gerealiseerd. Ze komen voort uit de in de roadmap beschreven deliverables die telkens bij aanvang van een project door de relevante experts nog eens worden geactualiseerd. Daarmee wordt het project gedefinieerd en het projectplan opgesteld.

Onderstaand de onderwerpen waarmee projectteams in de komend twee jaar mee aan de slag zullen gaan.

Open Science

Dit thema richt zich op verdere verankering van Open Science in de hbo-praktijk.

- Inventarisatie van hbo-onderzoekoutput (in samenwerking met Publinova en SURF Sharekit)
- Ondersteuning van non-traditional outputs zoals kunst- en ontwerpresultaten
- Template voor Open Science-beleid (met OSC-NL)
- E-learningmodule voor Persistent Identifiers
- Handleiding implementatie van PIDs en ORCID
- Verkenning Open Peer Review (KC Designing the Future)
- Deelname aan het OSC-NL Incubator Program

Juridische ondersteuning

Projecten gericht op juridische vraagstukken die relevant zijn voor praktijkgericht onderzoek.

- Templates en geautomatiseerde juridische processen (hbo-Juristen)
- Handleidingen voor intellectueel eigendom, inclusief patenten

Citizen Science

Deze projectgroep ondersteunt hogescholen bij participatieve vormen van onderzoek.

- RDM binnen Citizen Science
- Citizen Science in DMP's
- Handleiding Citizen Science Support
- Softskill-training voor Citizen Science

Artificial Intelligence (AI)

Projecten gericht op AI en praktijkgericht onderzoek

- Handreiking/adviesdocument AI en praktijkgericht onderzoek
- AI beleid model

Infrastructuur voor onderzoek

Deze projecten richten zich op software, hardware en digitale ondersteuning en betreffen de volgende onderwerpen:

- Ontwikkeling van MORIS (Modulair Open Research Informatie Systeem)
- Softwarepublicatie- en citatiebeleid (i.s.m. eScience Center)
- Template voor Research Software Management Plan
- Verkenning Open Hardware (Wat is het en wat hebben wij nodig om onderzoekers te ondersteunen)
- Doorontwikkeling generieke transcriptietool (op basis van Whisper)
- Verkenning SURF Platform voor Applicaties (SPvA)
- Datamodel voor onderzoeksprojecten en bijbehorende metadata-standaarden
- Advies voor data-archivering
- Adviesdocument ondersteunen van Data Science in het praktijkgericht onderzoek
- Adviesdocument AI en praktijkgericht onderzoek
- Verkenning European Open Science Cloud en Virtual Research Environment (VRE) i.s.m. SURF

Research Data Management

Deze projecten versterken de datakwaliteit, interoperabiliteit en duurzame toegankelijkheid en betreffen specifiek de onderstaande onderwerpen:

- Template README-files
- Verdere ontwikkeling van machine-readable DMP-tool i.s.m. SURF
- Naamconventies voor datasets
- Advies anonimiseren en pseudonimiseren

5. Onderwerpen werkgroepen

De werkgroepen zorgen voor continuïteit binnen de DCC-PO community en ondersteunen het hbo bij structurele taken. De belangrijkste onderwerpen die in werkgroepen worden belegd zijn:

- Trainingen
 - Archiveren & Publiceren, FAIR data
 - Softskills-trainingen voor ondersteuners
 - Fundamentals Research Software Management (RSM) i.s.m. het eScience Center
 - Data & Software Carpentries en training van instructeurs
 - Workshop reproducible workflows
 - Workshop Jupyter Notebook
 - Spring Training Days
- Webinars en workshops
- Evenementen
 - Netwerkevents
 - Samen aan de Slag dagen
- Communicatie,
 - Websitebeheer, nieuwsbrieven, social media
 - Kennisbank
 - Helpdesk
 - Beheer teams-omgeving
- Jaarlijkse inventarisatie van diensten en ondersteuning
- Ondersteuning van SPRONG-groepen

6. Samenwerking met landelijke stakeholders

Samenwerking met landelijke partners is essentieel om de ambities van het hbo te realiseren en infrastructuur en beleid af te stemmen op nationale ontwikkelingen.

SURF

Aansluiting bij de drie SURF-roadmaps:

- Open Research Information: bronsystemen, metadata, PID-adoptie, Publinova-koppelingen
- Open Scholarly Communication: alternatieve publicatieplatformen, licentiemodellen
- FAIR Data: digital commons, FAIR software, reproduceerbaarheid

Open Science NL

Het DCC-PO ondersteunt hogescholen bij OSNL-calls, ontwikkelt deliverables die aansluiten op de Rolling Agenda en stimuleert bewustwording en communityvorming.

Publinova

Samenwerking omvat het harmoniseren van metadata, koppeling van onderzoeksinformatie, en PID-adoptie.

TDCC's, LCRDM, SHB, Citizen Science NL, NAI en andere partners

Het DCC-PO werkt nauw samen met deze netwerken om kennis, standaarden en infrastructuren op elkaar af te stemmen.

7. Tot slot

De roadmap voor 2026 – 2028 brengt een reeks concrete producten voort die de professionalisering van onderzoeksondersteuning én de verdere verankering van Open Science in het hbo versterken. De grote kracht van het DCC-PO ligt echter in de gedeelde kennis, de onderlinge verbinding en het vertrouwen tussen professionals van verschillende hogescholen en landelijke partners. Juist het feit dat we samen die tastbare oplossingen creëren, maakt het netwerk zo sterk.

Addendum

Roadmap 2026-2028 eerste halfjaar update 2026

In de eerste twee kwartalen van 2026 is er vanuit de verschillende projectwerkgroepen hard aan de uitvoering van de roadmap gewerkt.

Onderstaande tabel geeft de stand van zaken weer van de verschillende projecten die in 2026 gaande zijn.

Lopende projecten	Bijzonderheden
Ontwikkeling van MORIS (Modulair Open Research Informatie Systeem)	Loopt (projectleiding ligt nu bij SURF)
Metadata-standaarden ((Non traditional) outputs en metadata)	Eerste publicatie opgeleverd (vervolg in 'Outputs & Metadata') Output & Metadata advies goedkeuring SURF (afgerond 11-8-26)
Advies voor data-archivering (YODA)	Loopt
Template README-files opgeleverd	Gepubliceerd
Verdere ontwikkeling van machine-readable DMP-tool i.s.m. SURF	Loopt
Advies anonimiseren en pseudonimiseren	Nagaan of verdieping op LCRDM document nodig is
Templates en geautomatiseerde juridische processen (hbo-Juristen)	ism bedrijfsjurist HAN
Template voor Open Science-beleid (met OSC-NL)	Loopt
E-learningmodule voor Persistent Identifiers	Loopt RDM binnen
RDM en Citizen Science	Loopt
Handreiking (adviesdocument) AI in praktijkgericht onderzoek	Loopt

Uit bovenstaande is af te leiden dat meerdere doelen van de Roadmap al zijn gerealiseerd.

De onderstaande tabel laat zien waar wij al meters hebben gemaakt en waar wij nu mee bezig zijn.

Thema	Project	Bijzonderheden	Status
Open Science	Inventarisatie van hbo-onderzoekoutput (in samenwerking met Publinova en SURF Sharekit)	Is Outputs & Metadata geworden	Afgerond
	Ondersteuning van non-traditional outputs zoals kunst- en ontwerpresultaten	Is Outputs & Metadata geworden	Afgerond
	Template voor Open Science-beleid (met OSC-NL)		Loopt
	E-learningmodule voor Persistent Identifiers		Loopt
	Handleiding implementatie van PIDs inclusief ORCiDs		
	Verkenning Open Peer Review (KC Designing the Future)	Zie prioriteringslijst	
	Deelname aan het OSC-NL Incubator Program		Loopt

<i>Juridische ondersteuning</i>	Templates en geautomatiseerde juridische processen (hbo-Juristen)	Afhankelijk van HAN	Loopt
	Handleidingen voor intellectueel eigendom, inclusief patenten		
<i>Citizen Science</i>	RDM binnen Citizen Science		Loopt
	Citizen Science in DMP's	Onderdeel van RDM binnen Citizen Science	Loopt
	Handleiding Citizen Science Support		
	Softskill-training voor Citizen Science		
<i>Artificial Intelligence (AI)</i>	Handreiking/adviesdocument AI en praktijkgericht onderzoek		Loopt
	AI beleid model		
<i>Infrastructuur voor onderzoek</i>	Ontwikkeling van MORIS (Modulair Open Research Informatie Systeem)		Loopt
	Softwarepublicatie- en citatiebeleid (i.s.m. eScience Center)		
	Template voor Research Software Management Plan		
	Verkenning Open Hardware (Wat is het en wat hebben wij nodig om onderzoekers te ondersteunen)	Zie prioriteringslijst	
	Doorontwikkeling generieke transcriptietool (ResearchVoice)		Loopt
	Verkenning alternatief voor SURF Platform voor Applicaties (SPvA)	Zie prioriteringslijst	
	Datamodel voor onderzoeksprojecten en bijbehorende metadata-standaarden		
	Advies voor data-archivering		Loopt
	Adviesdocument ondersteunen van Data Science in het praktijkgericht onderzoek		
	Adviesdocument AI en praktijkgericht onderzoek		Loopt
	Verkenning European Open Science Cloud en Virtual Research Environment (VRE) i.s.m. SURF		Loopt
<i>Research Data Management</i>	Template README-files		Gepubliceerd
	Verdere ontwikkeling van machine-readable DMP-tool i.s.m. SURF		Loopt
	Naamconventies voor datasets		
	Advies anonimiseren en pseudonimiseren	Nagaan of verdieping op LCRDM document nodig is	Loopt

Naast de onderwerpen van de Roadmap, zijn er verschillende onderwerpen aangedragen door de leden.

Op 13 april, tijdens de netwerkbijeenkomst van de DCC-PO waren de volgende onderwerpen gediscussieerd en geprioriteerd door ons leden. Onderstaande tabel geeft aan de prioriteren van uit de leden.

Prioriteit 1	2	3	4	5	6	7
Doorontwikkeling generieke transcriptietool (ResearchVoice)	Softwarepublicatie en citatiebeleid (i.s.m. eScience Center)	Handleidingen voor auteursrecht, intellectueel eigendom en patenten	Datamodel voor onderzoeksprojecten (en bijbehorende metadata ontologie)	Adviesdocument ondersteunen van Data Science in het praktijkgericht onderzoek	Handleiding Citizen Science Support	Opzetten training reproducibility
Handreiking (adviesdocument) AI in praktijkgericht onderzoek	Template voor Research Software Management Plan	Verkenning European Open Science Cloud en Virtual Research Environment (VRE) i.s.m. SURF	Vervolg Metadatastandaarden	Handleiding implementatie van PIDs zoals ORCID	Softwarepublicatie – en citatiebeleid (i.s.m. eScience Center)	Verkenning Open Hardware (Wat is het en wat hebben wij nodig om onderzoekers te ondersteunen)
Opzetten training privacy, auteursrecht en AI-act				Naamconventies voor datasets		
Opzetten training soft skills in citizen science						
Alternatief SURF Platform voor Applicaties (SPvA)						

Tijdens het adviesraadoverleg van 7 september 2026 werden de onderstaande vijf onderwerpen gekozen voor uitwerking en realisatie over de komende periode van vier maanden. Naast de nog lopende projecten, zoals weergegeven in de eerdere tabellen, zullen projectgroepen worden gevormd rondom:

- Studentenonderzoek
 - Trekker: Voorzitter Open Science & Publiceren
 - Opdracht: Definitie, inventarisatie, behoeften.
- Softwarepublicatie
 - Trekker: Voorzitter Data Science & Research Software
 - Opdracht: Opstellen van beleid en deliverables rond softwarepublicatie.
- Anonimiseren/Pseudonymiseren
 - Trekker: Voorzitter ET Data Safety
 - Opdracht: Projectvoorstel maken voor deliverable(s) rondom anonimiseren en pseudonymiseren.
- AI-beleid/Handreiking
 - Trekker: Voorzitter ET A.I. in Onderzoek
 - Opdracht: Handreiking AI in praktijkgericht onderzoek (project loopt al, verdere uitwerking door Marta).
- EHDS (European Health Data Space)
 - Trekker: Voorzitter ET Juridische en Ethische vraagstukken
 - Opdracht: Projectvoorstel maken, valt onder juridische aspecten.